

Values from the Avos: Sacrifice

Does H' Want Sacrifice?

1. Talmud Bavli, Taanis 4a

וכתיב (ירמיהו יט, ה) אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי

And it is written, with regard to human sacrifice: "And they have also built the high places of the Ba'al, to burn their sons in the fire for burnt offerings to Ba'al, **which I did not command, and I did not speak, nor did it come into My heart**" (Jeremiah 19:5).

אשר לא צויתי זה בנו של מישע מלך מואב שנאמר (מלכים ב ג, כז) ויקח את בנו
הבכור אשר ימלך תחתיו ויעלהו עולה ולא דברתי זה יפתח ולא עלתה על לבי זה
יצחק בן אברהם

The Gemara interprets each phrase of this verse: "**Which I did not command,**" this is referring to **the son of Mesha, king of Moab**. King Mesha sacrificed his son, **as it is stated: "Then he took his firstborn son, who would reign after him, and he offered him as a burnt-offering"** (II Kings 3:27). "**And I did not speak,**" this is referring to **Jephthah**, who sacrificed his daughter as an offering. "**Nor did it come into my heart,**" this is referring to **Isaac, son of Abraham**. Although God commanded Abraham to sacrifice Isaac, there was no intent in God's heart that he should actually do so; it was merely a test

Crystalizing the Actual

2. Ramban, Bereishis 22:1

והאלקים נסה את אברהם ענין הנסיון הוא לדעתי בעבור היות מעשה האדם רשות מוחלטת בידו אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה יקרא "נסיון" מצד המנוסה אבל המנסה יתברך יצוה בו להוציא הדבר מן הכח אל הפועל להיות לו שכר מעשה טוב לא שכר לב טוב בלבד דע כי השם צדיק יבחן (תהלים י"א:ה') כשהוא יודע בצדיק שיעשה רצונו וחפץ להצדיקו יצוה אותו בנסיון ולא יבחן את הרשעים אשר לא ישמעו והנה כל הנסיונות שבתורה לטובת המנוסה

3. Shaar Hagemul, 2:7

יבחן, וכתיב, „והאלהים נסה את אברהם“. ומהו הנסיון הזה: שיבוא עליהם בעבודתו של הקב"ה ובעשיית מצותיו טורח ועמל. לפי שיש בני אדם שעושים מצות ומעשים טובים כשידם משגת וכשהן בשלחה וכריוח, אבל מתוך הדחק או כשהעבודה באה עליהם בטורח ועמל גדול אינן עושין, לפיכך הקב"ה מטריח על יראיו בקצת נסיון, כדי שיקבלו מצות ויעשו אותם מתוך הטורח, כדי שיהא שכרם באותן מצות כפול ומכופל, ולמה מנסה אותן, והלא גלוי וידוע לפניו יתברך אם יקבל אותו חסיד המנוסה עבודה וטורח זה? אף על פי כן, אין שכר האדם בכח אמונה שלו כשכרו בפועל ומעשה, ונמצא מוכה אותו להוציא דרכיו הטובים לפועל ולמעשה. ולמה נקרא נסיון, והלא הכל צפוי לפניו

יתברך? אף על פי כן רשות האדם בידו, אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה. נמצא אותו החסיד מנסהו המצוה על מצוה זו בודאי, לפיכך נקרא נסיון מצד העושה לא מצד המצוה יתברך שמו.

יח מדה זו, מדת הטובה, אינה מדת נקמה ופורענות; שהוא מנסה מי שגלוי לפניו שימצא שלם באותו נסיון, כדי להרבות לו שכר שאמרנו. ולפיכך נתנסה אברהם, כדי שיהא מקבל עבודה זו החמורה, ויהא שכרו קיים לעולם שנאמר (בראשית כג, טז) „כי נשבעתי נאם ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה וגו'“. ולפיכך נתנסו ישראל במדבר, כדי שיהו מקבלין טורח הליכות המדברות ופחד המקרים לשמו של הקב"ה ולתורתו, וימלו שכר על הדבר, שנאמר (דברים ת, ב) „וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענותך לנסותך לדעת את אשר בלבבך“, ואומר (ירמ' ב, ב) „זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה“. נמצא נסיון הזה מדת הטובה, שהאדם מקבל בו שכר ושמו של הקב"ה מתעלה, ולכך הודיע עד היכן תגיע אהבתו ויראתו בלב עבדיו והיאך נמשכין אחר מצותיו ועושין רצונו כרצונם.

Sanctifying the Potential

4. Maamarei Pachad Yitzchak, maamar 44

ה. בעצם, נקודה זו היא המשמשת יסוד לכל עבודת הקרבנות. שהרי פירש לנו הרמב"ן את העבודה הנפשית של הקרבת קרבנות שהיא בזה שהאדם יחשוב שהבהמה הזו הנקרבת היא נפש תחת נפש, בעוד שבאמת הוא עצמו היה צריך להיות מונח על המזבח, אלא שנתן הקב"ה אפשרות שתבוא תמורה וחליפה תחתיו בזו הבהמה הנקרבת. אבל מהו מובנם של דברים אלו? וכי יכול שה ("שעפסעלע") להיות תחליף לאדם, וכי אפשר לכבש העולה כמה פרוטות להחשב תמורה לאדם? – אמנם אין הכי נמי. אלא שזהו מה שנשאר מהעקידה. הנכונות למסירות נפש נחשבת ומתקבלת כמסירות נפש עצמה. דוקא ממה שלא יצאה הנכונות של אברהם אבינו לפועל, נשארה לנו זכות העקידה לדורות. וכונה ונכונות בדעת למסירות נפש מתקבלת כאילו האדם מסר עצמו בפועל ממש. ולו היתה יוצאת לפועל, לא היה נרש כוח זה בלבבות כנסת ישראל. וצריכים אנו לדעת כי כאשר אנו מדברים על אברהם ויצחק, הכונה היא לנו, בשבילנו – מה היא השייכות שלהם אלינו. חלקם בגן-עדן אינו נוגע לנו. ואם היו מקבלים חלק יותר גדול בגן עדן עבור מעשה ממש של הקרבת הבן, אין זה נוגע לנו. ולו היה המעשה יוצא לפועל, היתה ההשתייכות והפעולה בנפשות כנסת ישראל מסוג אחר לגמרי. כוח זה שהנכונות תחשב למעשה ממש – היא היא הירושה מהעקידה. ועד כדי כך מגיעה ההתחשבות הזאת עד שבלשון חז"ל נאמר "אפרו של יצחק". והלא באמת אין כאן אלא אפרו של אילו, אלא, שהם הם הדברים. עד כדי כך פעלה הנכונות למסירות נפש עד שנקרא אפרו של איל אפרו של יצחק. ודבר זה נוהג בכל הדורות בעבודת קרבנות. והיינו שהמזבח בבית המקדש, מקום ההקרבה, נבנה דוקא במקום העקידה של הקרבת האיל תחת הבן.

5. Tov Roi, Rosh Hashana 16a

אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל, אמר הקב"ה: תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני. יש להניח למה שייכת דוקא זכות העקידה לתקיעת שופר, ולא זכות אחרת, אלא מפני שענין תקיעת שופר הוא שהעמוד לנו זכות הקדושה שיש בנו בכח אנפיי שאינה בשלמות בפועל. והנה בכל המצות כולן עיקר שלמותן הוא רק בפועל, אבל עיקר המצוה של מסירות נפש מיוסד על בכח, שהרי האדם צריך להרחיק עצמו שלא לבא לידי נסיון, אלא שיקבל עליו בכח לקיים כל זמן שתודפן לו, וכן המצוה העקרת שהשרישה בנו הכח למסירות נפש, היא העקידה, היתה ג"כ בכח ומ"ם ענינה גדול מאד, ע"כ נתקע בשופר של איל להזכיר עקידת יצחק, ויעלה זכרון של הקדושה שלנו שבכח ג"כ, ויעלה לנו כאילו השלמנו בפועל את כל מערכי לבבנו לטובה כשעה הקדושה הזאת של תקיעת שופר.

Dying or Living

Whose Test Was It in the end?

6. Ibn Ezra

ורצוטיט
ז"ל אמרו שהיה יצחק כאשר נפקד בן שלשים ושבע שנים.
ואם דברי קבלה נקבל. ומדרך סברה אין זה נכון. שהיה
ראוי שפיהה לדקת יצחק גלוי ויהיה שכרו כפול משכר
אביו שמסר עצמו ברצונו לשחיטה ואין בכחוב מאומה על
יצחק. ואחרים אמרו שהיה בן חמש שנים גם זה לא יתכן
בעבור שישא עני העולה. והקרוב אל הדעת שהי' קרוב
לי"ג שנים. והכריחו אביו ופקדו שלא ברצונו והעד שאביו
הסתיר הסוד ממנו ואמר אלהים יראה לו השם כי אילו
אמר לו אתה העולה יתכן שיצרח:

7. Rabbeinu Bechayei 22:7

ורבים ישאלו איזה מהם גדול כחו ומי
משניהם הגדיל לעשות, אם אברהם הבא לשחוט
את בנו הוא בעצמו בידיו, או יצחק המפקיר עצמו
להשחט. יש שאמרו גדול כחו של אברהם יותר
מיצחק, לפי שהמפקיר עצמו ליהרג נקל הוא מאד
מן האב שכא לשחוט את בנו בידיו, אם לא תאמר
כן למה צוה הקב"ה לאברהם לשחוט את בנו בידיו,
יצוהו להרוג את עצמו, או שתבא המצוה ליצחק,
אלא ברדאי זה ראייה כי גדול כחו של אברהם יותר
מיצחק. ויש שאמר גדול כחו של יצחק, לפי
שאברהם נצטוה בזה מפי השם, וזה נצטוה מפי
אביו, ולכך גדול כח אמונתו של יצחק. ונראה
כדעת האומר גדול כחו של אברהם, שהרי יצחק
אע"פ שלא נצטוה מפי השם יתברך יודע היה
באביו שהוא נביא ותחייב לשמוע ממנו כמפי
הש"י, שהרי דבר הנביא דבר השם הוא, וכתיב
(דברים יח) והיה האיש אשר לא ישמע אל דברי אנבי
אדרוש מעמו. ומטעם זה בואת המצוה צוה הקב"ה
לאברהם ולא ליצחק, לבאר כי גדול כחו של
אברהם.

8. R. Chaim Zeitchik, Pri Ha'aretz Vol.I pp. 231-232

גר שבא להתגייר בזמן הזה אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים דחופים סחופים ומטורפין ויסורין באין עליהם אם אומר יודע אני ואיני כדאי מקבלין אותו מיד ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני... קיבל מלין אותו מיד.

9. The Sh'la, Ner Mitzvah no. 129

כתוב בזוהר ח"א דף קכ"ד ע"ב המוסר את עצמו למיתה בעבור קדושת השם ועושה במחשבתו הסכמה חזקה בעת קבלת עול מלכות שמים ואהבת וגו' בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך נחשב כאילו היה הדבר בפועל ונחשב כעקידת יצחק.

והכלל שצריכין אנו לקבוע בנפשנו הסכמה מוחלטת בכל עת שנקרא הק"ש שאנו מסכימין למסור כל תאוותנו וחשקי לבבנו וכל נפשנו מן האברים ועד נטילת נפש, והממון על יחוד קדושת שמו וקבלת מלכותו. ושנראה בציוור הלב כאילו באנו לידי כך וקיימנו. והוא אומרו כי עליך הורגנו כל היום. וכי אפשר ליהרג בכל יום אלא שבכל יום שאנו קורין בק"ש, ובכל נפשך, ומסכימים על כך הרי הוא כאילו הורגנו באותה שעה עליו ית' כי כל המסכים על זה כאילו עשאו.